

3.5. De Wegingsfactoren

Zoals hierboven aangegeven, is in de gezondheidsenquête een complex steekproefontwerp gebruikt. Het is dan ook noodzakelijk dat in het berekenen van de schatters rekening wordt gehouden met dit ontwerp.

Het belangrijkste principe van een toevalssteekproef is dat elk van de geselecteerde personen in de steekproef naast zichzelf ook een deel van de bevolking vertegenwoordigt. Zo vertegenwoordigt elke persoon gekozen d.m.v. een 2% eenvoudige toevalssteekproef 50 personen in de bevolking (1 gedeeld door $0,02 = 50$). In statistische termen zegt men dat deze persoon een gewicht of een wegingsfactor van 50 heeft. Voor het juist berekenen van een cijfer (een proportie, een gemiddelde) moet men dus gebruik maken van gewichten die voor elk van de deelnemers aan de bevraging wordt berekend. Bepaalde indicatoren worden berekend op het huishoudniveau. Er werd dus ook een gewicht toegekend aan elk huishouden.

De eerste factor voor het berekenen van de gewichten van elke persoon is de grootte en de samenstelling van het huishouden waartoe de persoon behoort. In huishoudens van maximaal 4 personen krijgt iedereen een gewicht 1. In huishoudens met meer dan 4 leden krijgen de gekozen leden een gewicht dat gelijk is aan 1 gedeeld door de kans dat ze gekozen worden. Bijvoorbeeld in een huishouden van 5 personen krijgen de referentiepersoon en zijn partner elk een gewicht van 1 omdat zij sowieso bevroegd worden. De twee overige personen die worden gekozen krijgen elk een gewicht van 1,5 ($(5 - 2)/2 = 1,5$).

Daarnaast werd andere informatie gebruikt voor het berekenen van de wegingsfactor zodat elke gekozen persoon een goede vertegenwoordiger is van :

1. de leeftijdsverdeling (5-jaar klassen) en geslachtsverdeling op provinciaal niveau ;
2. de verdeling van de huishoudens volgens de huishoudgrootte en de leeftijd van de referentiepersoon per provincie.

Door de gewichten te berekenen op provinciaal niveau wordt ook rekening gehouden met de stratificatie in het steekproefontwerp. Om mogelijke seizoeneffecten weg te werken en omdat het aantal gerealiseerde bevragingen in de praktijk niet even groot was per kwartaal wordt ook deze informatie ingebracht voor het berekenen van het gewicht.